

М.І. Пугач

ЗАГАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

ПРАКТИКУМ

6 КЛАС

Видання шосте, перероблене і доповнене

Схвалено комісією з географії
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України

TERНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
Богдан

ББК 74.262.6

УДК 911

П88

Рецензенти:

методист ХОІППО

Д.В. Галкін

вчитель географії загальноосвітньої школи № 25 м. Хмельницький

Н.І. Савка

вчитель географії НВО № 28 м. Хмельницький

І.Л. Мала

*Схвалено комісією з географії Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України (лист від 28.10.10 №1.4/18-Г-740)*

Пугач М.І.

П88 Загальна географія. Практикум. 6 клас. — 6-те вид., переробл. і доповн. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 56 с.

ISBN 978-966-10-2098-5

У посібнику подано підбірку практичних робіт, спрямованих на ефективне закріплення учнями теоретичних знань і формування практичних умінь та навичок. Усі роботи складено відповідно до чинної програми Міністерства освіти і науки України для 11-річної школи.

Для вчителів географії та учнів 6 класу.

ББК 74.262.6

УДК 911

*Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання
не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

ПУГАЧ Микола Іванович

ЗАГАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

ПРАКТИКУМ

6 клас

Видання шосте, перероблене і доповнене

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактори *Донара Пендзей, Василь Герасимчук*

Обкладинка Володимира Басалиги

Комп'ютерна верстка Нелі Яєній, Надії Магаляс

Підписано до друку 04.10.2011. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 6,51. Умовн. фарбо-відб. 13,02.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66

publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2098-5

9 789661 020985

ISBN 978-966-10-2098-5

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2012

ЮНІ ДРУЗІ!

Практичні роботи є обов'язковою складовою вивчення географії в школі. У процесі їх виконання формуються необхідні географічні уміння і навички та реалізується зв'язок теорії з практикою. Посібник для учнів 6 класу призначено для виконання практичних робіт з курсу “Загальна географія” відповідно до чинної програми з географії.

Цим навчальним посібником ви зможете користуватись на уроках: під час виконання практичних робіт будете навчатися правильно заповнювати таблиці, будувати діаграми та графіки, робити висновки та узагальнення. Усі практичні роботи — обов'язкові для виконання кожним з вас. Наявність у посібнику контурних карт полегшить вашу роботу із засвоєння географічної номенклатури карт.

Під час виконання практичних робіт дотримуйтесь правил:

1. Ознайомтеся з темою, метою та обладнанням, необхідним для виконання роботи; “Основним обсягом знань та умінь” і завданнями.

2. Якщо ви не можете пригадати визначення окремих понять, скористайтеся географічним довідником.

3. Завдання виконуйте охайно. Відповіді мають бути логічними та обґрунтованими.

4. Роботи на контурних картах виконуйте відповідно до встановлених вимог:

- a) усі підписи на контурних картах робіть чітко, друкарським шрифтом;
- b) об'єкти суходолу підписуйте чорним кольором, а водні — синім;
- c) працюючи з контурними картами, позначайте:
 - низовини — зеленим кольором;
 - височини — жовтим;
 - гори — коричневим;
- d) для роботи з контурними картами використовуйте олівці, кулькові ручки і туш різних кольорів;
- e) більшість географічних об'єктів підписуйте вздовж екватора або вздовж паралелей;
- f) назви населених пунктів підписуйте зліва або справа;
- g) назви річок — вздовж течії в напрямку від витоку до гирла, а назви гір — вздовж простягання гірських хребтів;
- h) якщо назви не вміщаються у потрібному місці, пишіть їх в умовних позначеннях, а на карті ставте відповідні цифри.

5. Висновки після закінчення практичної роботи формулюйте чітко.

6. Пам'ятайте: найвищої оцінки заслуговує робота, яка містить правильні відповіді на завдання і належно оформлена.

Практичні роботи складаються з 3-х основних блоків:

1. “Навчальні досягнення учнів”.
2. “Це потрібно знати!”
3. “Завдання”.

Часто після завдань розміщується додатковий блок “Цікаво знати, що...”.

У блоці “Навчальні досягнення учнів” подано вимоги до обсягу знань та умінь, необхідних вам для виконання практичних робіт.

У блоці “Це потрібно знати!” запропоновано теоретичний матеріал, який допоможе під час виконання практичних робіт.

У третьому блоці — всі завдання, обов'язкові для виконання.

Інформація з блоку “Цікаво знати, що...” сприятиме розширенню вашого географічного кругозору.

Щасливої вам мандрівки Країною знань!

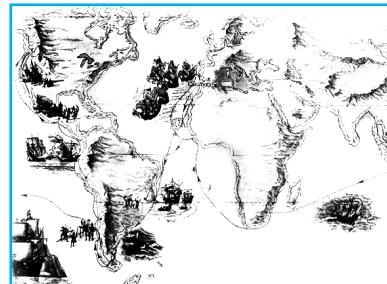
ТЕМА: Робота з додатковими джерелами інформації для підготовки повідомлень про видатних дослідників та географічні відкриття

Мета: **вимоги** ознайомитися з епохами географічного пізнання Землі; розвивати навички роботи з картами атласу та контурною картою; виховувати старанність, акуратність у роботі з контурною картою.

Обладнання: атлас, контурна карта півкуль, кольорові та простий олівці, гумка.

Навчальні досягнення учнів.

Учень **вимоги** називає учасників подорожей, відкриттів, експедицій різних епох; узагальнює зібраний матеріал про географічні подорожі та експедиції; складає короткі повідомлення про подорожі та експедиції; характеризує основні етапи географічного пізнання Землі; аналізує карти маршрутів подорожей.

ХІД РОБОТИ

✓ Це потрібно знати!

- Усі спостереження, що проводилися в давнину, були систематизовані давньогрецькими вченими:
 - Піфагором (IV ст. до н. е.); Аристотелем (IV ст. до н. е.).
- Карти, що відображали в давнину окремі ділянки землі, склали:
 - давньогрецький вчений Ератосфен (бл. 276 – 194 рр. до н. е.);
 - давньогрецький вчений Птоломей (бл. 90 – бл. 160 рр. до н. е.).
- Мандрівники та дослідники, котрі зробили значний внесок у розвиток географічної науки:

Стародавня епоха пізнання Землі	Марко Поло, Ібн Батута
Епоха Великих географічних відкриттів	Генріх Мореплавець, Бартоломеу Діаш, Васко да Гама, Х. Колумб, Ф. Магеллан, А. Тасман
Географія Нового часу	Дж. Кук, І. Крузенштерн, Ю. Лисянський, Ф. Беллінсгаузен, М. Лазарев, А. Гумбольдт
Сучасні географічні дослідження	Р. Пірі, Р. Амундсен, Р. Скотт, С. Рудницький, П. Тутковський, Г. Танфільєв, В. Докучаєв.

Завдання 1. Використовуючи текст підручника та додаткові джерела інформації, з'ясуйте час діяльності відкривачів та дослідників нашої планети. Одержані відомості запишіть у таблицю.

Імена відкривачів та дослідників	Період діяльності	Результат дослідження
----------------------------------	-------------------	-----------------------

Стародавня епоха пізнання Землі

Птолемей		
Марко Поло		
Ібн Батута		

Епоха Великих географічних відкриттів

Генріх Мореплавець		
--------------------	--	--

Материк — _____

Острів — _____

Півострів — _____

Завдання 2. Знайдіть на карті півкуль географічні об'єкти, контури яких зображені на малюнку. Нанесіть їх на контурну карту (с. 36–37). Їх назви підкресліть червоною лінією. Заповніть таблицю.

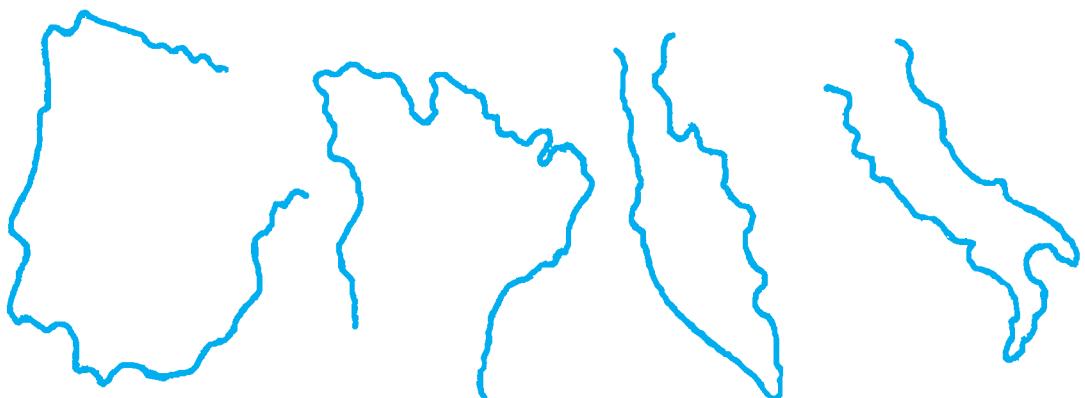
Варіант I

№1

№2

№3

№4

№ з/п	Півострів	До якого материка належить	Які океани чи моря його омивають
1			
2			
3			
4			

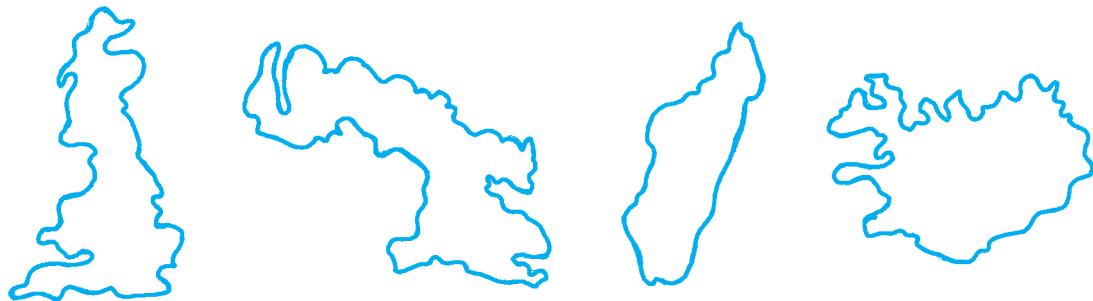
Варіант II

№1

№2

№3

№4

№ з/п	Острів	Біля якого материка розташований	Які океани чи моря його омивають
1			
2			
3			
4			

Завдання 3. Позначте і підпишіть на контурній карті півкуль (с. 36–37):

Моря	Середземне, Червоне, Берингове, Карибське.
Протоки	Гібралтарську, Магелланову, Дрейка, Берингову, Мозамбіцьку.
Затоки	Біскайську, Бенгальську, Мексиканську, Гвінейську.
Острови	Велика Британія, Шрі-Ланка, Великі Зондські, Великі Антильські, Гренландія, Мадагаскар, Куба, Нова Гвінея.
Півострови	Балканський, Скандинавський, Апеннінський, Індостан, Індокитай, Лабрадор, Сомалі, Аравійський.
Западину	Маріанську.
Течії	Західних Вітрів, Гольфстрім, Північноатлантичну, Північнотихоокеанську, Північну Пасатну, Південну Пасатну.
Річки	Янцзи, Об, Ніл, Конго, Амазонка, Міссісіпі, Єнісей.
Озера	Ладозьке, Каспійське, Великі озера, Байкал, Тітікака, Танганьїка, Вікторія

Завдання 4. Позначте і підпишіть на фізичній карті України (с. 35)

Моря	Чорне, Азовське.
Протоки	Керченську, Босфор.
Півострів	Кримський.
Річки	Дніпро, Дунай, Дністер.

Висновок.

ФІЗИЧНА КАРТА УКРАЇНИ

КАЛЕНДАР ПОГОДИ

ЗА БЕРЕЗЕНЬ 201_ РОКУ

1	Дата	Температура повітря, °С
2		Атмосферний тиск, мм рт.ст.
3		Хмарність
4		Напрям вітру
5		Опади
6		Інші атмосферні явища
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		

ЗА КВІТЕНЬ 201_ РОКУ

1	Температура повітря, °С
2	Атмосферний тиск, мм рт.ст.
3	Хмарність
4	Напрям вітру
5	Опади
6	Інші атмосферні явища
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

ЗА ТРАВЕНЬ 201_ РОКУ

1	Температура повітря, °С
2	Атмосферний тиск, мм рт.ст.
3	Хмарність
4	Напрям вітру
5	Опади
6	Інші атмосферні явища
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

ПІДСУМКИ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА ПОГОДОЮ

За БЕРЕЗЕНЬ 201_ року.

1. Найвища температура повітря _____
2. Найнижча температура повітря _____
3. Середньомісячна температура повітря _____
4. Амплітуда температур _____
5. Переважаючий тиск повітря _____
6. Висота Сонця над горизонтом _____

Висновок. _____

За КВІТЕНЬ 201_ року.

1. Найвища температура повітря _____
2. Найнижча температура повітря _____
3. Середньомісячна температура повітря _____
4. Амплітуда температур _____
5. Переважаючий тиск повітря _____
6. Висота Сонця над горизонтом _____

Висновок. _____

За ТРАВЕНЬ 201_ року.

1. Найвища температура повітря _____
2. Найнижча температура повітря _____
3. Середньомісячна температура повітря _____
4. Амплітуда температур _____
5. Переважаючий тиск повітря _____
6. Висота Сонця над горизонтом _____

Висновок. _____

